

Географски положај

Село Добра заузима део територије између Дунава, Хомоља, Мироча и Браничевске области; врхова Шомрда (806м) и Кожица (793м) и река Чезава и Кожица. Добра се налази на средњој надморској висини од око 75м. О вредностима вегетације Ђердапа пише више истраживача који наглашавају да се "нигде у Европи у оквиру једне затворене географске целине и једног истог биотиша не налазе тако бројна и разноврсна микро станишта као у Ђердапу, нигде, ни у једном простору нема те флоре".

Geographic position

Village Dobra is placed between Danube, Homoll and Miroch mountains and Branichevo region; peaks Shomrda (806m) and Kozhitsa (793m) and rivers Chezava and Kozhitsa. Dobra is placed on height above sea level of 75m. About values of the Jerdap George vegetation, more researchers emphasize that "nowhere in Europe in scope of one closed geographic whole and one same biotype, there are so numerous and diverse micro-residence as in Jerdap, **nowhere, in no area there is that flora**".

Култура

Први утицаји на ово подручје долазе долином Дунава из древне Грчке, из грчких колонија на обали Црног Мора. Почетком 18. века, Пожаревац је имао 230 домова, Гроцка 220, Смедерево 110, Шабац 43 а Чачак 17 домова док је Добра 1844 год. имала 627 становника и 120 домаћинстава. Село Добра помиње се од 1427. год. у пописима Београдског пашалука, мада се сматра да је настала још крајем 14 века. У Пожаревачкој нахији која је имала 194 села, помиње се и село Добра, тада са 17 домова, манастиром и рудником каменог угља.

У периоду од друге половине 19. до почетка 20. века, насеље Добра има специфичан развој - насеље се развијало изоловано, без друмских саобраћајница, у раном периоду користећи Дунав као артерију и везу са окружењем. Експлоатација дрвета и каменог угља чини окосницу привредне делатности. Акционарска друштва са страним капиталом из Француске и Белгије почињу искоришћавање врло доброг каменог угља. Пре њих то је радила једна енглеска компанија. Белгијанци и Французи изградиле су: виле, водовод, канализацију и створили висок комфор за боравак њихових стручњака. Селачке куће су обично биле са две просторије и то са једном собом и кухињом где је било огњиште и фуруна којом се грејала соба. Имућнији су имали још једну собу. Куће су биле у дрвеном бондруку – чатмаре са кровом од ћерамиде, а ређе покривене трском.

Culture

First influences on this area come by Danube valley from ancient Greece, from Greek

colonies on shore of the Black Sea. In 1844th year, Dobra had 627 citizens and 120 households. The village Dobra is mentioned from 1427th year in registers of the Belgrade Pashaluk although it is considered that it was founded by the end of 14th century. In Pozharevac County, which had 194 villages, there is also the village Dobra, then with 17 houses, a monastery and stone coal mine. In period from second half of 19th till beginning of 20th century, Dobra settlement has a specific development – the settlement has developed isolate, without roads, in early period using Danube as artery and connection with surrounding. Exploitation of wood and stone coal is the framework of economy. Stock societies with foreign capital from France and Belgium start exploitation of very good stone coal. Before them it had done an English company. Belgians and French had made: villas, waterway, sewerage system and made a high comfort for their experts' stay. The peasant's houses were usually with two rooms – with a room and a kitchen where there was a hearth and a stove by which the room was warmed. The richer had one more room. The houses were made in wooden bondrug - houses with roof of tile and, rarer, covered by reed.

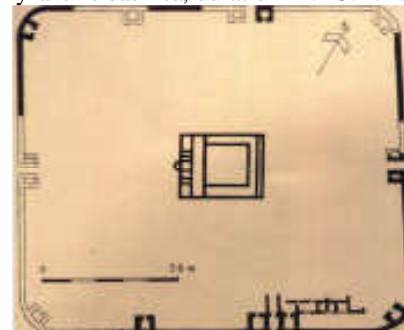
Погледи на село/Views at the village

Археолошка налазишта Archeological sites

Чезава – На ушћу реке Чезава налазио се ауксиални логор (1-6. век н.е.). Димензије основе овог грандиозног логора су 140x150м. Он је могао да прими значајне војне формације ради утврђивања десног лимеса (границе) Римског царства. Средњевековна некропола је била формирана око и унутар рановизантијске базилике, чије се временско трајање може одредити у период од 11. до 13. века н.е.

Chezava – At the mouth of river Chezava there was an auxial camp (1. - 6.A.D.). Base dimensions of this grandiose camp are 140x150m. It was capable to accept

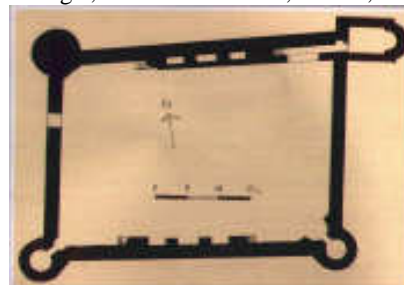
significant military formations in order to fortify the right border of the Roman Empire. Middle Age cemetery was formed around and inside of Early-Byzantine basilica, duration 11.-13.A.D.

Чезава/Chesava

Салдум – на месту некадашње пилотске станице, налази се локација Салдум. Истраживања су показала да се у близини налазило римско и византијско утврђење (1.-6.в.н.е.). Основа утврђења је правоугаона, димензије износе 43,50 x 31,20м.

Saldum – is located on place of earlier pilot station. Research showed that nearby there was a Roman and Byzantine fortress (1.-6. cent.A.D.) Base of the fortress is rectangle, dimensions are 43,50 x 31,20m.

Салдум/Saldum

Зидинац – локалитет се налази на око три километра од Салдума, на десној обали потока Зидинца, у близини његовог ушћа у Дунав. Чини га утврђење квадратне основе димензија 17,5 x 17,5. Утврђење је саграђено од ломљеног камена у малтеру. Зидови су добро очувани до висине од 1,5м. Дебљина износи 1,5м. На основу покретног археолошког материјала, утврђено је да је *speculum* на Зидинцу саграђен на прелазу из 3. у 4. век н.е., а страдао у пожару крајем 4. века н.е.

Zidinats – The locality is about three km away from Saldum, on right bank of Zidinats brook, near its mouth to Danube. It is a fortification of square base, dim. 17,5 x 17,5m. The fortification is made of broken stone in mortar, wall thickness 1.5m. This fortification was built in 3rd-4th, and was burned in fire in 4th cent. A.D.

Зидинац/Zidinats

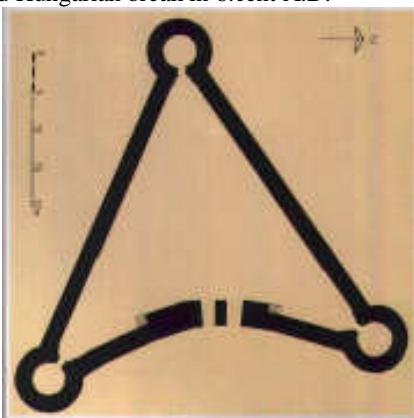
Кожица – На ушћу реке Кожица откривено је станиште – насеље из бронзаног доба, које се, на основу бројног керамичког материјала може приписати дубовачко - жутобрдској културној групи.

Око 1км низводно од ушћа реке Кожице у Дунав, откривено је праисторијско насеље која, на основу керамичког материјала, треба датирати у период 5.-4. века пре н.е., мада има указивања за постојање и старијег стамбеног хоризонта са бронзаног и почетка гвозденог доба.

Kozhitsa – At the mouth of river Kozhitsa, a settlement from Bronze Age was found. Around 1km down flow from the mouth of river Kozhitsa in Danube, a prehistoric settlement dated 5.- 4.cent.B.C. was found.

Босман – Локалитет Босман налазио се на улазу у Горњу клисуру. Утврђење је подигнуто у 6. веку н.е. Кастел на Босману имао је облик приближно равнокраког троугла са дужним странама од 45.5м. Највећа очувана висина ишла је до 3м. На угловима утврђења налазиле су се куле кружне основе. Улаз у утврђење чинила је једна капија на средини источног бедема. Најинтересантнији објекат је бунар који је лоциран у североисточном делу локалитета. Кружне је основе са унутрашњим пречником од 0,9м. Налази новца указују на то да је утврђење највероватније уништено за време продора Авара и Словена крајем 6 века н.е.

Bosman – The locality Bosman was placed on entrance in Upper Gorge. The fortress was built in 6th cent. A.D. The castle in Bosman had the shape of a nearly isosceles triangle of sides' length of 45.5m. The highest preserved point was 3m. On fortress' angles, there were round-shaped-base towers. The most interesting is a well of round-base, radius 0.9m. Money findings indicate that this fortress was probably destroyed during Slav and Hungarian break in 6.cent A.D.

Босман/Bosman

Песача – праисторијско насеље, античко утврђење и средњевековна некропола.

Око ушћа реке Песача у Дунав, на дубини око 2,6м, откривен је културни слој дебљине око 0,9м, са преисторијским керамичким налазима. Малобројни покретни материјал представљају фрагменти керамичких посуда црне углачане површине које су, углавном, лоше печене и често украшене водоравним канелурама (прелазни период из касно бронзаног у рано гвоздено доба).

Остаци античког утврђења откривени су на средишњем делу локалитета уз саму обалу Дунава. Димензије су (7,5 x 7,5). У Средњем веку се на простору античког утврђења налазила мања некропола. На основу налаза, некропола се датује у период 12-15 века н.е.

Pesacha – A prehistoric settlement, antic fortress and Middle Age necropolis. Around the mouth of river Pesacha to Danube, on depth of around 2.6m, a cultural layer, thickness 0.9m, with prehistoric ceramic findings was found. Remains of Antic fortification were found in central part, by the very bank of Danube, dim. 7,5 x 7,5. In Middle Age, there was a small necropolis, dated 12-15 cent.A.D.

Песача/Pesacha

Госпођин Вир – У деловима високих стенских литица је откривен са римском и рановизантијском тврђавом. Димензије у основи су 9 x 3,8м. Објекат је изграђен крајем 1. и почетком 2. века н.е., а коришћен је до 4 века н.е. Локалитет Госпођин Вир првенствено је познат по очуваним траговима римског пута а затим и по таблама Тиберија, Клаудија и Домицијана, уклесаних у окомиту стену непосредно уз пут.

Gospojin Vir (Our Lady's Whirlpool) – It was found in parts of high rock cliffs with Roman and Early-Byzantine fortress. Base dimensions 9 x 3.8m. The object was built by the end of 1st and beginning of 2nd century and was used till 4th century. The locality Gospojin Vir was primarily known by the preserved traces of old Roman road and then by tablets of Tiberius, Claudius and Domitian, cut into the steep rock, immediately by the road.

Госпођин Вир/Gospojin Vir

Манастир Госпођин Вир – Праисторијско, античко и средњевековно налазиште. Низводно од Госпођиног Вира откривени су остаци вишеслојног насеља који припадају присторијским периодима. Најстарији трагови боравка људи на овом простору на основу археолошких података везу се за неолитски период. Наредни слој припадао је бронзаном добу са керамичким налазима карактеристичним за ватинску, вербичоара и жутобраску групу. Континуитет се види по најмлађем слоју где је заступљен материјал везан за прелазни период од краја бронзаног ка почецима гвозденог доба. На северном делу локалитета откривени су остаци стражаре из Римског периода, сачувана је само у темељној висини, четвороугаоне је основе и релативно малих димензија. Археолошки материјал за ову стражару датира из 3. и 4. века н.е. Скровита и природно заштићена увала била је настањена и у Средњем веку.

Ближе обали Дунава нађена је црква са некрополом која се састојала из 55 гробова. Ово средњевековно насеље је било настањено током 14 века н.е., интензивно живело у 15 веку н.е., а мање било настањено у 16. и 17. веку н.е.

Monastery Gospojin Vir –

A Prehistoric, Antic and Middle Age find. Down flow from Gospojin Vir, remains of multi-layer settlement belonging to prehistoric periods are found. The oldest traces of people stay on these places are related to Neolith period. The next layer belonged to Bronze Age. On northern part of the locality, remains of guard house from Roman period were preserved only in foundation height of square base and relatively small dimensions, dated 3rd and 4th cent. A.D. The hidden and naturally protected inlet was also settled in Middle Age. A church with necropolis with 55 graves was found closer to Danube bank. This Middle Age settlement was settled during 14th cent. A.D., it intensively lived in 15th, and was less populated in 16th and 17th century A.D.

Манастир Госпођин Вир/Monastery Gospojin Vir